

Anayasa Mahkemesi Bina Bedeli Ödenmeksizin Gerçekleştirilen Tahliye İşleminin Mülkiyet Hakkını İhlâl Ettiğine Karar Verdi

5 Kas 2015

Anayasa Mahkemesi 2013/6670 başvuru numaralı 10.06.2015 karar tarihli kararında, tapu tahsis belgesi ile kullandığı taşınmazı İstanbul III. Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nca I No.lu doğal sit alanı ilân edilen bireysel başvuru sahibinin, kendisine karşı başlatılan tahliye işleminin mülkiyet hakkını ihlâl ettiğine ilişkin itirazını değerlendirmiştir. İlgili kararda, Milli Emlak Müdürlüğü tarafından sağlanan tapu tahsis belgesinin bir mülkiyet belgesi niteliğinde olmadığı, ancak idare tarafından itirazda bulunulmadan kullanılan taşınmaz üzerinde artık mülkiyet hakkından söz edilebileceği ifade edilmiştir. Bu kapsamda, binanın değeri ödenmeksizin tahliye kararı verilmesinin mülkiyet hakkını ihlal ettiğine hükmedilmiştir.

Başvuru sahibi, tahliye kararına karşı öncelikle Milli Emlak Dairesi Başkanlığı'na başvurmuştur. Milli Emlak Dairesi Başkanlığı, taşınmazın Orman Bakanlığı'na tahsis edildiğini ve tapu tahsis belgesinin artık geçerliliğini kaybettiğini beyan etmiştir. Başvuru sahibinin İdare Mahkemesi'nde açtığı dava ise reddedilmiş ve temyiz üzerine karar Danıştay tarafından onanmıştır. Bireysel başvuru yolu ile Anayasa Mahkemesi'nin incelemesine sunulan dosyada, mülkiyet hakkının ihlâli iki yönden değerlendirilmiştir:

Tapu Tahsis Belgesinin İptali

Anayasa Mahkemesi, tapu tahsis belgesi verilen taşınmazların kamu malı niteliğinde olduğuna ilişkin Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin görüşüne de yer vererek, tapu tahsis belgesinin kişinin yalnızca söz konusu taşınmazı elinde bulundurduğunu belgelediğini ve tapu senedi verme zorunluluğu yaratmadığını ifade etmiştir. Bu kapsamda, tapu senedinin kişinin hak sahipliğini gösteren ve herkese karşı ileri sürülebilir bir hak sağladığı kabul edilirken, tapu tahsis belgesi sahibinin mülkiyet hakkına ilişkin beklentisi Anayasa kapsamında korunmaya değer bir menfaat olarak addolunmamıştır. Başvuru sahibinin tapu tahsis belgesinin iptalinin mülkiyet hakkını ihlâl ettiğine ilişkin itirazı, konu bakımından yetkisizlik gerekçesiyle kabul edilmemiştir.

Binanın Değeri Ödenmeksizin Tahliye Kararı Verilmesi

Anayasa Mahkemesi, tapu tahsis belgesi ile başvurucuya tahsis edilen binanın 1972 yılından beri kullanıldığını, 1981 yılından beri vergilerinin ödendiğini ve bu sırada Maliye Hazinesinin hiçbir itirazda bulunmadığını da göz önünde tutarak, AİHM'nin de benzer içtihatları doğrultusunda artık bir "mülk" oluştuğunu kabul etmiştir. Bu kapsamda, binanın bedeli ödenmeksizin yıkılması ve binanın tahliyesinin istenmesinin mülkiyet hakkına müdahale teşkil ettiğine karar vermiştir.

Binanın bedeli ödenmediği veya başvuru sahibinin uğradığı zararı telafi edici öneriler sunulmadığı için başvuru sahibinin tapu tahsis belgesi ile kullandığı binadan tahliyesinin talep edilmesi Anayasa Mahkemesi tarafından

ölçülülük ilkesine aykırı bulunmuştur. Bununla birlikte, mülkiyet hakkına yapılan müdahalenin orantılı olabilmesi için ödenmesi gereken tutarın enflasyon uyarınca güncelleştirilmesi gerektiği de vurgulanmıştır.

Diğer yandan, başvurucunun mülkiyet hakkının ihlali nedeniyle talep ettiği maddi ve manevi tazminat talepleri ise başvurucunun bina değerinin ödenmesine yönelik olarak dava açma olanağı bulunduğu ve tazminat miktarının tespitinin bir yargılama gerektirdiğinden hareketle Anayasa Mahkemesi tarafından reddedilmiştir.

Bu [linke](#) tıklayarak Anayasa Mahkemesi kararının tam metnine ulaşabilirsiniz.

Related Attorneys

- [BENAN ARSEVEN](#)